

HISTORIA I TRADYCJA

<http://hit.policja.gov.pl/hit/do-pobrania/181952,Biogram-Janusza-Zygmunta-Jagryma-Maleszewskiego-patrona-Komendy-Wojewodzkiej-Pol.html>
2022-08-14, 20:17

BIOGRAM JANUSZA ZYGMUNTA JAGRYMA - MALESZEWSKIEGO - PATRONA KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ POLICJI W ŁODZI

Data publikacji 26.11.2019

Janusz Zygmunt-Jagrym MALESZEWSKI, urodził się w rodzinie ziemiańskiej jako syn Hilarego - powstańca styczniowego, dzierżawcy majątku Czarnocin oraz Marii z Krasnodębskich. Uczęszczał do rządowego gimnazjum w Warszawie, ale w 4 klasie został relegowany za udział w manifestacji patriotycznej, po czym wstąpił do Akademii Handlowej w Lipsku, którą ukończył w 1902 roku. Następnie rozpoczął studia na Uniwersytecie w Lipsku, jednak po dwóch semestrach zrezygnował z dalszej edukacji. 12 czerwca 1909 roku zawarł związek małżeński z Jadwigą Dunin Borkowską, działaczką społeczną, pierwszą przewodniczącą oraz twórczynią Stowarzyszenia Rodzina Policyjna.

W latach 1903 - 1914 prowadził działalność handlową oraz edukacyjną. 5 sierpnia 1914 roku, pod pseudonimem Zygmunt-Jagrym wstąpił do Legionów Polskich i został skierowany do II Szwadronu I Pułku Ułanów. W czasie szarży pod Rokitą jako dowódca II plutonu II Szwadronu II Dywizjonu Ułanów został ciężko ranny i trafił do niewoli rosyjskiej. Obrażenia były na tyle poważne (miał przestrzeloną lewą rękę i lewą nogę), że niezbędna była amputacja kończyny dolnej. Do kraju wrócił w listopadzie 1915 roku jako inwalida, w drodze wymiany jeńców. Konsekwencją amputacji nogi był roczny urlop zdrowotny. Od jesieni 1916 roku Zygmunt-Jagrym wrócił do obowiązków służbowych jako sekretarz generalny Komisji Wojskowej Tymczasowej Rady Stanu. Pełnił funkcję kierownika Głównego Urzędu Zaciągu do Wojska Polskiego, tzw. Polskich Sił Zbrojnych (Polnische Wehrmacht). W późniejszym okresie został kierownikiem oddziału do spraw żołnierskich, żeby objąć stanowisko kierownika spraw oficerskich Dowództwa Okręgu Generalnego Warszawa.

W roku 1918 po wstąpieniu do Wojska Polskiego rozpoczął pracę w IV Departamencie Ministerstwa Spraw Wojskowych jako szef sekcji I. Rok 1921 stał się zwiastunem objęcia, w sierpniu, stanowiska szefa Sekcji I Ogólno Organizacyjnej Oddziału V Personalnego Sztabu Głównego Ministerstwa Spraw Wojskowych oraz oficera do zleceń w gabinecie ministra spraw wojskowych. Podczas wojny 1920 roku brał udział w pracach Rady Obrony Stolicy. Awans na pułkownika ze

starszeństwem otrzymał 15 sierpnia 1924 roku. W trakcie przewrotu majowego stanął po stronie zamachowców i po stronie swojego wiernego przyjaciela Józefa Piłsudskiego. Wraz z pułkownikiem Sławojem Składkowskim bronił gmachu MSW przy ul. Nowowiejskiej i uniemożliwił wykonanie rozkazów zwolennika rządu, gen. Szpakowskiego. Po tych wydarzeniach stał się członkiem Komisji Likwidacyjnej utworzonej pod przewodnictwem gen. Lucjana Żeligowskiego. Na zlecenie marszałka Józefa Piłsudskiego został oficerem sztabowym w gabinecie ministra spraw wojskowych. Na jesieni 1926 roku został szefem Wydziału Wyznań Niekatolickich Ministerstwa Spraw Wojskowych z pozostawieniem dotychczasowej funkcji oficera sztabowego do zleceń przy ministrze spraw wojskowych.

Z dniem 31 października 1926 roku na skutek zażalenia ministra spraw wewnętrznych został przeniesiony w stan nieczynny na okres sześciu miesięcy z prawem noszenia munduru, w celu objęcia stanowiska Komendanta Głównego Policji Państwowej. Z gabinetu Ministerstwa Spraw Wojskowych przeszedł do służby czynnej w Policji Państwowej. Funkcję tę pełnił w okresie od 5 listopada 1926 roku do 24 stycznia 1935 roku. W czasie piastowania urzędu Komendanta Głównego P.P. zmienił zupełnie krajowy model szkolnictwa policyjnego. Utworzono system kształcenia policyjnego na poziomie europejskim. Kierownictwo P.P. na czele z najwyższymi oficerami dbało o podnoszenie kwalifikacji zawodowych adeptów sztuki policyjnej. Rozpoczęto tworzenie placówek dydaktyczno-oświatowych. Utworzono dwa rodzaje szkół: szkołę oficerską w Warszawie oraz szkoły dla szeregowych Policji Państwowej w Sosnowcu, Żyrardowie oraz Mostach Wielkich. Nawiązano współpracę z Policją krajów europejskich mając nadzieję na korzystanie z doświadczenia zaprzyjaźnionych służb. Dzięki inicjatywie Komendanta Głównego Policji Państwowej w 1928 roku grupa funkcjonariuszy Policji Śledczej wyjechała na kursy szkoleniowe do Wiednia. Późniejsza wymiana funkcjonariuszy przyjeżdżających na staż zawodowy do Polski była zasługą komendanta Maleszewskiego. W latach 1935 - 1938 zasiadał w Senacie IV kadencji z województwa kieleckiego. Swoje senackie obowiązki pełnił w komisjach administracyjnej i wojskowej. Janusz Zygmunt-Jagrym Maleszewski zmarł 27 września 1942 roku w Warszawie.

Do roku 2015 nie było znane miejsce jego pochówku. Jednak w 2015 r. prezes Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.”, poprzez kontakt z ostatnim żyjącym członkiem rodziny komendanta Maleszewskiego, odkrył tę tajemnicę.

Opracował: *Jarosław Olbrychowski*

Bibliografia:

Książki: „*Kto jest kim w II Rzeczypospolitej*” pod redakcją Jacka Majchorowskiego Warszawa 1994; „*Komendanci Główni Policji Państwowej 1919 - 1939*” pod redakcją Krzysztofa Filipowa Białystok 1997; *Gazety Policja Łódzkie*, Jarosław Olbrychowski „*Syn ziemi łódzkiej - Komendant Główny Policji Państwowej Janusz Zygmunt - Jagrym Malszewski*”, 2017; *Policja Łódzkie*, Jarosław Olbrychowski, „*System szkolenia funkcjonariuszy Policji Państwowej w II Rzeczypospolitej wprowadzony przez komendanta głównego PP płka Janusza Zygmunta Jagryma- Maleszewskiego*”, „*Policja Łódzka*” 2018; Archiwalia: Centralne Archiwum Wojskowe; Zbiory; zbiory własne Prezesa Stowarzyszenia „*Rodzina Policyjna 1939 r.*” Jarosława Olbrychowskiego.

PLIKI DO POBRANIA

159.57 KB

Biogram Janusza Zygmunta Jagryma - Maleszewskiego - patrona Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi